

Część Urzędowa.

RZĄD NARODOWY.

Na wspólne wnioski Kommissyów Rządowych Spraw wewnętrznych i policyi tudzież Przychodów i Skarbu stanowi:

Art. 1. Obiety w części i obowiązujące Ta ylfy Jeneralney Celney, zakaz wprowadzania z zagranicy do kraju Szychu w bairorku lub okręcanego na wtkach, aż do dalszych rozporządzeń zawiesza się, odtąd zaś obiekt przy wchodzie do kraju podlegać ma opłacie cła wchodowego po groszy 6 konsumowego po złt. 1 gr. 24 czyli razem po złt. 2 wyraźnie złotych polskich dwa, od funta.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissyom Rządowym Spraw wewnętrznych i policyi, tudzież Przychodów i Skarbu, wczem do której należy poleca.

w Warszawie dnia 20 kwietnia 1831 r.

Prezes Rządu

Minis. Prz. i Skarbu (podp.) X. A. Czartoryski.

(podp.) A. Biernacki.

Radca Sekretarz jeneralny Rządu

(podpisano) A. Plichta.

Zgodno z oryginałem Rad. Sek. Jlny Rządu

(podpisano) A. Plichta.

Jeneral Gubernator miasta stołecznego Warszawy.

Obywatele obwodu Olkuskiego znowu za pośrednictwem W. Michała Lebowskiego nadesłali na potrzeby rannych obrońców oyczyny złp. 800 z powtórnie zebranej składki; za którą to ofiarę na moje ręce przesłaną, a którą pod rozrządzenie, dozoru szpitali wojskowych, jak i poprzedzającą oddałem, w imieniu tych którzy z niey korzyść odniosą, naywyższe szanownym obywatelom obwodu Olkuskiego składam podziękowanie.

w Warszawie dnia 3 maja 1831 r.

Jeneral piechoty

J. Hr. Krukowiecki.

Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.

Podaje niniejszem do wiadomości publiczney a mianowicie panów piekarzy, młynarzy, i t. p. iż sprzedaż zboża w skutku rozkazów Rządu Narodowego do magazynów zapasowych miasta stołecznego Warszawy zgromadzonego, iuż rozpoczętą została, i że każdy z potrzebujących takowego, w mniejszych lub większych ilościach, zgłaszać się może codziennie w godzinach od 10 do 1 do komitetu magazynów zboża zapasowego posiedzenia swe

w Ratuszu Głównym miasta stołecznego Warszawy odbywającego.

Działo się na posiedzeniu w Ratuszu Głównym miasta stołecznego Warszawy dnia 3 maja 1831 roku.

Prezydent

Węgrzecki.

Sekretarz Jeneralny

G. Jaholkowski.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

Po zasłę w dniu 17 października 1830 r. śmierci niegdy Jakóba Fryderyka Hoffmana właściciela nieruchomości pod Nr. 1258 lit. O. położoney i innych praw realnych, spadek się otworzył, wzywa się przeto wszystkich interesentów, aby wprze ciągu sześciu miesięcy, a naydalej w dniu 17 maja r. 1831 w Warszawie w pałacu Krasinśkim w kancelaryi hipoteczney województwa mazowieckiego stawili się i prawa swe iakie do tegoż spadku mieć sądzą udowodnili, inaczej bowiem prekludowani będą.

w Warszawie dnia 12 listopada 1830 r.

Cesław Kowalewski R. W. M.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Podaje do wiadomości publiczney, że dostawa materyałów pismiennych i swiec dla biur urzędu muncypalnego przez ciąg półroczna od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia r. b. puszczona będzie w entrepryzę naymniey żadaiaćemu; zyczący sobie podiąć się takowey dostawy, zechcą podać pieczentowane deklaracye swoje na ręce sekretarza jeneralnego, urzędu muncypalnego naypóźniey, do dnia 15 b. m. do godziny 7ey wieczorem. Do kazdey deklaracyi, załączony byđz winien kwit kassy ekonomiczney Miasta Stołecznego Warszawy na dowód, iż konkurent złożył do depozytu teyże kassy kaucyą w sumie złp. 2000. June warunki, iako też wykaz potrzebnych materyałów kazdego czasu wsekretaryacie urzędu muncypalnego przeyrzane byđz mogą.

Działo się na posiedzeniu w ratuszu głównym Miasta Stołecznego Warszawy dnia 2 mca maja 1831 roku.

Prezydent

Węgrzecki.

Sekretarz Jeneralny

Jahothowski.

Kommissya Województwa Mazowieckiego.

Z powodu że układ odzierzawę dochodów konsumcyynnych miasta Łęczycy z wolney ręki do skutku nieprzyszedł, postanowiła przeto Kommissya wojewódzka dochody rzeczone

przez publiczną licytacją zadzierzawić, odbycie którey w biurze Kommissarza obwodu Łęczyckiego na d. 4 maja r. b. przeznaczyla.

Każdy więc ochotnik w tym terminie do attentowania powyższej licytacyi stawie się, w potrzebną kwotę 10 procentowi summie zapraetium fisci w ilości złp. 65,000 ustanowioney odpowiadającą zaopatryć się zechce.

Działo się w Warszawie d. 28 kwietnia 1831 r.

Referendarz Stanu Prezes

(podp.) Kozuchowski.

Sekretarz Jlny

Dziewanowski.

Dyrekeya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Województwa Kaliskiego.

Uwiadomia publiczność, iż dobra ziemskie Szydłów A. B. w powiecie i obwodzie Piotrkowskim, parafii Piotrków, województwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających, z mocy art. 86 i 87 prawa seymoego w d. 1/13 czerwca 1825 r. zapadłego, w trzechletnią dzierzawę poczynając od d. 24 czerwca r. b. do tegoż dnia 1834 r. przez publiczną licytacją w d. 17 czerwca r. b. o godzinie 4 z południa w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekeyi Szczegółowej województwa Kaliskiego odbyć się mającą więcę dającemu i przybicie otrzymuiącemu wypuszczone zostaną pod następującymi głównymi warunkami.

1. Dzierzawca obowiązany będzie opłacać co rocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne. iako to: podatku ofiary złp. 235 gr. 27, kontyngensu liwerunkowego złp. 297 gr. 16, niemniey złp. 100 dziesięciny corocznie kościółowi farnemu w Piotrkowie.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzawy złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą, całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami na miesiąc 6, złp. 575 gr. 20 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. złp. 545 gr. 18 wynoszącą.

3. Przyiąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych, w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia kazdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 545 gr. 18.

4. Oddać dobra po wyiściu kontraktu w takim stanie w iakim ie obeymnie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierzawy za iakie bądź nakłady gruntowe.

6. Co do uchybień opłat, dzierzawca poddać się winien exekucyi administracyinney i ulegać decyzjom władz Towarzystwa Kredytowego

Ziemskiego. — Reszta warunków licytacyjnych przez chęć dzierżawienia mających, w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcji Szczegółowej przeyrzaną być może.

Kalisz d. 29 kwietnia 1831 r.

Prezes
Biernaeki.
Pisarz
Chrystowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Kaliskiego

Uwładamia publiczność, iż dobra ziemskie Roxyce, Wola Roxycka, i Dezerta Kabeł zwana w powiecie i obwodzie Piotrkowskim, parafii Piotrków, woiewództwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w dniu 1/13 czerwca 1825 roku zapadłego, w trzeczletnią dzierżawę, a poczynając od dnia 24 czerwca r. b. 1831 do tegoż dnia 1834 roku, przez publiczną licytacją w dniu 17 czerwca r. b. o godzinie 3 z południa w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekcji Szczegółowej woiewództwa Kaliskiego odbyć się mającą, więcej dającym i przybicie otrzymującemu wypuszczone zostaną pod następującymi głównymi warunkami.

1. Dzierżawca obowiązany będzie, opłacać corocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to: podatku ofiary złp. 380 gr. 14, kontyngensu liwerunkowego złp. 346 gr. 14 niemniej 150 złp. corocznie, zamiast dziesięciny do kościoła farnego w Piotrkowie i 300 złp. zamiast dziesięciny wytyczney do kanoników Premonstratenskich w Witowie, a teraz ogólnego funduszu religijnego.

2. Winien będzie przed obięciem dzierżawy złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu od udzieloney pożyczki należąca, łącznie z karami za miesiący sześć na złp. 932 gr. 8 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. zł. 883 gr. 15 wynoszącą.

3. Przyjąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierżawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 883 gr. 15.

4. Oddać dobra po wyściu kontraktu w takim stanie w jakim ie obeymuie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierżawy za jakie bądź nakłady gruntowe.

Co do uchybień opłat, dzierżawca poddać się winien exekucyi administracyney i ulegać będzie decyzyom władz towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Reszta warunków licytacyjnych przez chęć dzierżawienia mających w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcji Szczegółowej przeyrzaną być może.

Kalisz dnia 29 kwietnia 1831 roku.

Prezes Biernaeki.
Pisarz Chrystowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w okręgu Woiewództwa Płockiego.

Wiadomo czyni, iż dobra, Garwarz Wkra Wulka z przyległościami w obwodzie Przasnyskim, wtwie Płockiem położone, S. S. Xawerego

Zielińskiego dziedziczne, wypuszczone będą w trzeczletnią dzierżawę od d. 24 czerwca r. b. przez publiczną licytacją, która się odbywać będzie w biurze Dyrekcji Szczegółowej w Płocku d. 1 czerwca r. b. od godziny 9 z rana.

Warunki licytacyjne głównejsze wkładają na dzierżawcę.

a) opłatę należności do gruntu przywiązanych artykułem 41 Prawa seymowego wyszczególnionych, tudzież ciężarów wieczystych, w myśl art. 44. tegoż prawa, o ile te pierwszeństwo przed Towarzystwem mają; niemniej ponoszenie wszelkich ciężarów służby publiczney.

b) Złożenie gotowizną do Towarzystwa, całkowitey zaległości z kosztami i procentami w ilości złp. 1625 gr. 5 niemniej kosztu wydzierżawienia i wprowadzenia do possessyi.

c) Przyjęcie obowiązku dalszego wnoszenia wyplat przez ciąg dzierżawy Towarzystwu należnych, w dwóch półrocznych ratach, wynoszących sumę po złp. 1106 gr. 21.

d) Oddanie dóbr po wyściu kontraktu dzierżawnego w takim stanie, w jakim ie dzierżawca obeymuie.

e) Zrzeczenie się wszelkich pretensyi przez czas dzierżawy za jakie bądź nakłady gruntowe.

Warunki te i inne, każdego czasu przeyrzane być mogą w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Wzywa przeto Dyrekcya chęć dzierżawienia mających, do stawienia się w terminie powyższym licytacyi.

Działo się w Płocku dnia 5 kwietnia 1831 r.

Prezes Józefowicz.
Pisarz Brzozowski.

Komornik Trybunału Cywilnego Woiewództwa Kaliskiego.

Dobra Ziemskie Tyczyn składające się z wsi folwarczney Tyczyn i Pustkowiec Redzyń, w Powiecie i Obwodzie Sieradzkim położone, w trzeczletnią dzierżawę od S. Jana Chrzciciela r. b. w terminie licytacyi dnia 10 Czerwca r. b. przed W. Antonim Pstrokońskim Reientem powiatu Sieradzkiego, w mieście Sieradzu w kancelaryi jego o godzinie 3 z południa odbyć się mającym wypuszczone będą. Warunki licytacyjne, każdy z konkurentów w biurze tegoż Reienta przeyrzeć może. Dobra te przynosily dotąd roczney dzierżawy po 5,100 złotych. Chęć licytowania mających w miejsce przeznaczone wzywa.

Kalisz dnia 23 Kwietnia 1831 r.

Józef Narczyński.

Komornik przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Płockiego.

Wiadomo czyni komu o tem wiedzieć należy, iż dobra Jlinko Gotardy i Jlinko Szyki przyległością Bobuchy w Obwodzie Powiecie i Woiewództwie Płockim położone, wydzierżawione będą na lat trzy po sobie idące, poczynając od dnia 24 czerwca r. b. przez licytacją w mieście Płocku, przed Józefem Miniewiczem Reientem Kancellaryi Ziemiańskiej Woiewództwa Płockiego w Kancellaryi Regentów w pałacu sądowym będącey w dniu 26 maja r. b. od godziny 10 z rana odbyć się mającą; licytacya zacznie się od dotychczasowey ceny na roczną dzierżawę płaconey złp. pol. 1400, i dzieie się z powodu, że termin na dzień 16 czerwca r. z. do tey licytacyi przeznaczony, dla zasłych przeszkod prawnych bez skutecznie upłynął.

w Płocku dnia 27 kwietnia 1831 roku.

Felix Łukowski.

Komornik przy Trybunale woiewództwa Płockiego.

Wiadomo czyni komu o tem wiedzieć należy, iż wieś Ottolino w powiecie i woiewództwie Płockiem położona, w dniu 20 czerwca r. b. poczynając od godziny 10 rano w mieście Płocku w kancelaryi Regenta, przed Józefem Miniewiczem Regentem kancelaryi ziemiańskiej woiewództwa Płockiego przez publiczną licytacją na lat trzy, poczynając od dnia 24 czerwca r. b. wydzierżawioną będzie. Cena roczney dzierżawy wynosi złp. 300 i od tey się licytacya rozpocznie.

w Płocku dnia 29 kwietnia 1831 r.

Felix Łukowski.

Komornik przy Trybunale Cywilnym I. Instancyi woiewództwa Płockiego.

Wiadomo czyni komu o tem wiedzieć należy, iż część na wsi Slepokowie Szlacheckim w powiecie obwodzie i woiewództwie Płockiem położona, w dzierżawę na lat trzy poczynając od dnia 24 czerwca r. b. przed Józefem Miniewiczem Reientem kancelaryi ziemiańskiej woiewództwa Płockiego, w mieście Płocku w kancelaryi Regentów w dniu 18 czerwca r. b. poczynając od godziny 10 z rana przez publiczną licytacją wydzierżawioną będzie, cena roczney dzierżawy wynosi złp. 1000 i od tey licytacya rozpocznie się.

w Płocku dnia 2 maja 1931 r.

Felix Łukowski.

Wieś Wilkowice w powiecie Kowalskim obwodzie Kujawskim woiewództwie Mazowieckiem położona w dniu 27 czerwca r. b. o godzinie 10 z rana przed Karolem Trzaskowskim Reientem powiatu Kowalskiego w mieście Kowalu kancelaryi i mieszkanie mającym, przez publiczną licytacją w trzeczletnią dzierżawę od dnia 24 czerwca r. b. do tegoż czasu 1834 r. pod warunkami u tegoż Reienta złożonemi, wypuszczoną będzie od ceny roczney dzierżawy złotych polskich 2500.

Ogłoszono dnia 4 maja 1831 r.

Kwiryn Franciszkowski. Komornik Sądów pokoju powiatu Kowalskiego i Brzeskiego.

OSTRZEŻENIA.

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Królestwa Polskiego.

Podaje do powszechney wiadomości, iż star. Maier Silbermann tu w stolicy w domu pod liczbą 947 przy ulicy Zimney położonym mieszkający, od dalszego utrzymywania w tymże domu kantoru loteryi liczbowey na własne zadanie uwolnionym został, wzywa zarazem tych wszystkich, którzyby do niego pretensye z gry w pomienioną loteryą wynikające rościć mieli prawo, ażeby z takowemi w ciągu dni 40tu od d. dzisiejszego licząc, do Dyrekcji Jlney Loteryi zgłosić się, i one należycie usprawiedliwić nieomieszkali, a to dla tego, iż po upłynieniu rzezonego terminu, kaucya na pewność skarbu i grających złożona, byłemu kolektorowi loteryi liczbowey z wroconą zostanie, a następnie na pretensye późniey podane żaden wzgląd miany nie będzie.

w Warszawie d. 23 kwietnia 1831 r.

Referendarz Stanu
Zastęp. Dyrektora Jlnego Loteryi
Marszałowski.
Sekretarz Dyrekcji Straszak.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

Do Rządu Narodowego.

Uzupełniając mój rapport z d. 28 kwietnia, mam zaszczyt donieść Rządowi Narodowemu, że w potyczce zwiedzionej d. 25 b. m. pod Kuflewem, Pułkownik Dębiński z pułkiem 4 Ułanów, jazdą podlaską 3 szwadronami i mazurem, 2 batalionami piechoty i 4 działami lekkiej artylleryi pieszej, przy pomocy korzystnego nader położenia, potrafił pod kanonadą 16 dział pozeynych, długi bój utrzymać przeciwko czołu głównej nieprzyacielskiej armii, prowadzonemu przez samego Feldmarszałka Dybicza. Nakoniec w skutku odebranego rozkazu ustąpił ku Cegłowu w największym porządku. Strata nasza w boju była w zabitych oficerów jeden, żołnierzy 17, rannych zaś 23; odznaczyli się szczególnie Major Sztabu kwatermistrzostwa Potkański i Kapitan pułku 4 ułanów Sadlucky, d. 26 w potyczce tylnej straży pod Mińskiem, Jenerał Gielgud miał 8 batalionów piechoty, 6 dział pozeynych 12 lekkich na stanowisku w tyle Mińska, zajmując to miasto jedynym batalionem. Przed Mińskiem stał Jenerał Skarzyński Kazmierz z pułkiem 2 strzelców konnych i 3 ułanów pod komendą Jenerała Kickiego i 4 działami baterji i artylleryi lekko konnej. Reszta zaś jego dywizji była za Mińskiem na lewym skrzydle piechoty Jenerała Gielgud.

Nieprzyjaciel zbliżył się do Cegłowa, i o godzinie 11 przed południem, kolumny jego zaczęły występować z lasu, i atakowały naszą kawaleryę, która pierwszy ich zapęd wstrzymała. Lecz gdy się rozwinął przed nią cały korpus Pahlena, to jest siła więcej jak dwa kroć liczniejsza od całej naszej tylnej straży, Jenerał Skarzyński cofnął się na pozycję za Mińskiem, Jenerał Gielgud wstrzymywał przez dwie godziny natarczywe ataki postępującego za nim nieprzyaciela, lecz widząc coraz nowe przeciw sobie przybywające masy, stosownie do danych mu Instrukcyi zaczął ustępować eszelonami wolno i porządnie, i wszystkie odpierając natarcia, na pozycję pod Stoiadła a następnie pod Dębe wielkie.

Winienem tu oddać zasłużone pochwały rozporządzeniom Jenerała Gielgud, wciągu całego odwrotu, równie jak i woysku, które je z mężstwem i zimną krwią wykonywało, szczególnie w potyczce pod Mińskiem, odznaczyła się pół baterja artylleryi konnej porucznika Przezdzieckiego.

W dniu tym straciliśmy officerów zabitych 3, podofficerów i żołnierzy 85, rannych officerów jest 8, podofficerów i żołnierzy 184, między pierwszymi znajduje się Podpułkownik Jórski. Artyllerya nasza strzelając celnie ze stanowisk ukrytych i poprzednio obranych, zadała nieprzyjacielowi daleko liczniejsze straty. Według zeznania jeńców, zginął z ich strony pułkownik artylleryi Boryssów, ciężko rannymi są: Jenerał Leitenant Skobelów i Jenerał major Faey. Sam zaś dowodzący korpusem Jenerał Pahlen mocnej dostał kontuzji.

Po potyczce pod Mińskiem, zająłem stanowisko pod Dębem, gdzie oczekiwałem na nieprzyaciela, i postanowiłem przyjąć bitwę o którą zdawało się, iż nieprzyjaciel chce wydać; niepodobna bowiem, inaczej wytłómaczyć tego poruszenia zaczepnego, które z całemi swoimi siłami wykonał, i które przed pozycją Dębego miał zgromadzone. Tymczasem w nocy z d. 29 na 30 kwietnia, nieprzyjaciel rozpoczął marsz odwrotny. Nasze przednie stráže po-

stąpiły za nim, i z różnych stron zbierają niewolnika. Wnocy z 30 kwietnia na 1 maja, porucznik Sierawski z 30 koni pułku 5 strzelców konnych, obszedłszy pod wsią Trzebuczą obóz całego pułku Kozaków, napadł nań z tyłu niespodzianie, część zabrał w niewolę, część trupem położył, reszta się w lasy rozsypała.

Jenerał Dziekoński objąwszy dowództwo nad lewym brzegiem Wisły, zaprzybyciem swoim na miejsce, skutecznie kilka pomysłnych wypraw w Województwo Lubelskie, które nie same nie straciwszy, zrzuciły nieprzyjacielowi stratę w zabitych i rannych, niewolnika przyprowadziły, a przytem summy z kass Rządowych w liczbie zł. 7,156 gr. 5 zabrane, do skarbu narodowego odesłane zostały.

Nieprzyjaciel w odwrocie swoim, okropne wszędzie za sobą zostawia spustoszenia. Wojsowników polskich przeymuje zgrozą widok swawoli jego żołdactwa, wywierane nawet na martwe przedmioty, iakimi są domy i domowe sprzęty. Przybytki nawet pańskie nieuchodzą jego srogości; i tak kościół w Olexinie ze szczeniem zrabowany został, a plebania spalona. Czasem jednak, niektórzy dowódcy okazują ludzkość, której oddać sprawiedliwość mam sobie za obowiązek; i tak Feldmarszałek Dybitsch zastawszy w Mińsku kilkudziesiąt rannych naszych, kazał mieć o nich staranie. Jenerała Kreutz obchodzenie się, było prawdziwie szlachetne, okazał on względy dla officerów wziętych przez niego w niewolę z korpusu Jenerała Sierawskiego. Lecz iakże mi przykro z drugicy strony wyznać, że nieprzyjaciel lekarzy naszych do szpitala cholerycznych w Mieni umyślnie posłał na mocy piśmiennego przyrzeczenia, że iako jeńcy uważanemi niebędą, z tegoż szpitala w brew danego słowa uprowadził.

Co do działań na Wołyniu, mam zaszczyt przesłać Rządowi Narodowemu w załączeniu kopją rapportu Jenerała Dwernickiego, który brzmi iak następuje.

Kopia rapportu Jenerała Dwernickiego.

Wyszędłszy w dniu 16 b. m. z Droskopola stanąłem tegoż dnia w południe w Boremlu, miasteczku nad lewym brzegiem Styru położonym. Wydałem natychmiast rozkazy względem przywrócenia mostu przez uchodzącego nieprzyaciela na tej rzece zniszczonego, co gdy w przeciągu 4 godzin skutecznym zostało, kazałem imu batalionowi piechoty zająć lasek dość głęboki na drugiej stronie rzeki za mostem położony przez który szła droga do obozu nieprzyacielskiego wiodąca.

Dzień 17 przepędziłem w Boremlu dla dokładnego wywiedzenia się o sile nieprzyaciela, która, iak to o tem miałem osobiście sposobność w dniu tym przekonać się, wynosiła do 12,000 regularnej jazdy i piechoty i 22 dział.

Dnia 18 ze świtem uderzył nieprzyjaciel z całą piechotą, której miał 8 batalionów na lasek przez i batalion naszej piechoty strzeżony, odebrał go, akuszając się przejść przez most, wystawił sześć dział pod zasłoną których zamiar swój osiągnąć zamysłał, lecz po kilkugodzinnej rzesistej obustronnej kanonadzie, to tylko osiągnął w rezultacie, iż miał 4 działa zdemontowane, mnóstwo zabitych przez nasze strzały kartaczowe, które massom piechoty nieprzyacielskiej z lasku napróżd wycisnąć się usiłującej, znaczną zadały klęskę. — Znaszey strony dnia tego mieliśmy kilkunastu rannych między którymi 2 officerów odstrzału karabinowego, — Ułamek zaś

granata, uderzył w bok majora Szymanowskiego, lecz nieszkodliwie.

Dnia 19, nieprzyjaciel obsadziwszy mocno lasek piechotą i artylleryą, udał się całemi siłami swoimi ku wsiom Chryliki i Krasne, o jedne mile ponizej Borembli i tam przebywszy Styry skoncentrował się pod wsią Nowosiółki na lewym brzegu rzeki leżąca.

Wyszędłem natychmiast pko nadciągającym massom nieprzyacielskim dowodzonym przez Rydygera, zostawiwszy moją piechotę i 2 działa dla wzbronienia nieprzyjacielowi przeprawy przez most, niemniej odłączyłem 6 szwadronów jazdy, dla strzeżenia drogi od Beresteczka na przypadek, gdyby nieprzyjaciel (iak się tego spodziewałem) z tamąd mnie atakować zamysłał.

Bój się rozpoczął przez rzesisty ogień całej artylleryi nieprzyacielskiej, do której należała wstawiona w wojnie Turckiej 94 rota. — Na ogień ten, odpowiadało 8 dział naszych, gdyż reszta w innych punktach użyta była.

Dwa mężne uderzenia jazdy mojej, która szukując się do szarzy, głośnym śpiewała hurem „Jeszcze Polska nie zginęła“ odparły nieprzyaciela w największym nieładzie, aż za wieś Nowosiółki, gdzie zbierając rozbite kolumny swoje, schronił się pod las do tej wsi przytykającej. — Późna pora dnia niepozwoliła daley ścigać nieprzyaciela, któremu w tej bitwie zabrałiśmy 8 dział, z których 3 tak potłuczone kulami, iż nie są do użycia, nadto mnóstwo stracił w zabitych, miał 800 rannych między którymi śmiertelnie ranny Jenerał Płacków, w niewolę wzięliśmy sta, między temi majora od dragonów Piotrowskiego i kilku niższych officerów.

Z naszey strony stracili my 2 officerów w niewolę wziętych mocno rannych; — 50 podofficerów i żołnierzy zabitych lub w niewolę wziętych, rannych zaś officerów 8 podofficerów i żołnierzy 60.

Usunąwszy tym sposobem stawianą mi przez nieprzyaciela do dalszego moiego pochodu przeszkodę przebyłem noc na pobojuwisku, z kąd 20 b. m. z brzaskiem dnia udałem się ku Beresteczku pod którym to miastem w brod rzekę Styry przebywszy, stanąłem obozem pod Chołynią.

Dnia 21 z rana przybyłem do Radziwiłowa 22 do Taraza a 23 do Kołodni.

Dan w obwodzie pod Kołodnem d. 24 kwietnia 1831 r.

(podp.) Jenerał Dywizji Dwernicki
Wódz Naczelny (podp.) Skrzynecki.

W Głównej kwaterze w
Jędrzejowie d. 2 maja 1831.

Rafał Cichocki dziedzic dóbr Czarna, Wólka Czernińska i osady Borek w Województwie Mazowieckim Powiecie Stanisławowskim Obwodzie Siennickim położonych, wyrokiem sądu wojennego nadzwyczajnego na dniu 2 maja r. b. zapadłym, na karę śmierci za zdradę kraju skazany został. Ekucya wyroku przez powieszenie skazanego odbędzie się w dniu 6. b. m. i r. to jest w piątek przed południem za rogatkami Jerozolimskimi.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

z Warszawy 4 maja.

— Z Litwy nadeszły pomysne wiadomości. Dnia 22 kwietnia Wilno by-

to otoczone przez 14,000 powstańców: którzy wszelkie komunikacje Rosyan z tym miastem przecinali; toż samo i na około Kowna stało 5000. — Powstanie szerzyło się w południowe powiaty, wszędzie lud z radością za broń chwycił.

— Wczorajsza rocznica konstytucyi 3 Maja, była w małych gronach obchodzona radośnie w stolicy naszej. — Senat, Izba Poselska i Rząd, zebrał się w pałacu pod blachą na obiad składkowy. Jedyne przybraniem sali, był ołtarz ocieniony gałązkami maiowymi i chorągwiemi zdobytymi na Rosyanach; na ołtarzu tym spoczywała otoczona wieniec księga, w której znajduje się oblatowana konstytucya 3 Maja. Przez ciąg skromnego obiadu wnoszono różne toasty patriotyczne, oraz na cześć mężów w sprawie oyczyzny i wolności zasłużonych; nie zapomniano i włościan naszych, których polepszeniem przyszłego bytu właśnie się Izby zajmują — bohaterów 29 Listopada — braci powstałych w części Polski oderwanej do Rosyi. Poseł Kantor, *Tymowski*, czytał wiersz o wolności, Dep. *Zwierkowski* zbierał składkę na włościan zawiślańskich zniszczonych przez nieprzyjaciela.

— Ze Sztokholmu donoszą, iż dnia 12 kwietnia przybył do Gothenburga Agent Rządu polskiego, i oczekiwał tamże na paszporta Rządu szwedzkiego dla udania się w dalszą podróż do Sztokholmu.

— Rapport z głównej kwatery rossyjskiej umieszczony w gazecie rządowej Pruskiej, nadeszły dzisiejszą pocztą, przechodzi bezczelnością wszystkie moje poprzednie. Donosi on o porażce Jenerała Sierawskiego. Umieścimy go jutro. — Dowiadujemy się jednak ważnej wiadomości z tego raportu; Rosyanie mieli pobić oddział powstańców z Oszmiany, położyli ich 300 trupem, a 150 wzięli w niewolę. Ze ich pobili to mniejsza; bo wiadomo że Rosyanie wszędzie i zawsze w raportach swoich zwyciężają; ale to ważna, że się powstanie szerzy od północy na południe: Oszmiana leży w głębi Litwy, za Wilnem, ku południowi.

Taz gazeta donosi że w Augustowskim Jenerał *Frichen* pobit *Puszeta*, a na Żmudzi Jenerał *Rennenkamp* wyszedłszy z Połagi uderzył pod Dorbianami na Żmudzinów, zupełnie ich pobit i znowu się cofnął do Połagi, — pewno wskutek zwycięstwa.

— Rząd pruski zaprowadził kwarantanny na granicy naszej, i z Kaliskiego będzie ją tylko w dwóch punktach przebywać można, przy Słupcy i Wieruszewie; reszta ściele zamknięta.

— *Dostrzegacz Austriacki* podaje poniższe wiadomości o działaniach Jenerała *Dwernickiego*; umieszczamy je jako nowy dowód co za bajki to pismo w artykułach swoich korespondencyjnych rozsiewa. Czytelnicy mają w raporcie Naczelnego Wodza wiadomości od samego Jenerała *Dwernickiego*.

„Donoszą ze Lwowa dnia 20 kwietnia. Z rana dnia 18 słyszano przy stanowiskach naszych na północ od Leszniowa, w granicach sąsiednich, w kierunku między Beresteczkiem i Dubnem, mocny huk dział, który trwał od 5 z rana do 10 po południu. Gęste lasy po nad granicą zastaniają wszelki widok, mieszkańcy wioski pobliskich poukrywali się, dla tego dopiero przez Radziwiłłów otrzymano w Brodach bliższą wiadomość o tej potyczce. Jenerał *Dwernicki*, który podług dawniej-

szych doniesień zamierzał tymczasem pozostać na lewym brzegu Styru, kazał nagle w nocy z dnia 17 na 18 b. m. postawić most na tej rzece pod Boromlem, przeszedł z częścią swego korpusu na prawy brzeg i miał mieć zamiar, posunąć się ku Dubnu. O świcie w krótko po przejściu rzeki, miał spotkać rossyjskie kolumny pod dowództwem jenerała *Rüdiger* w okolicach Krasny. Wszczęła się zwała walka, w której Rosyanie rozwinęli znaczne siły bojowe i liczną artylleryą i przymusili Jenerała *Dwernickiego*, że stracił około 500 jeńców do cofnięcia się za Styr. Kozacy mieli zająć Boromel i Beresteczko. O dalszych ruchach Polaków, żadnych jeszcze niemamy wiadomości. Gdy się to działo nad Styrem, obadwa brzegi Bugu kolejno przez rossyjskie i polskie woyska były zajmowane. Dnia 16, korpus Polaków, którego przesadzoną może liczbę, podano na 8000, miał przejść przez Bug pod Piasecznem powyżej Kryłowa i miał się posunąć ku Włodzimierzowi. Dnia następującego, kilka tysięcy jazdy rossyjskiej przybyło od Hrubieszowa do Kryłowa, przeszło Bug po moście postawionym przez jenerała *Dwernickiego*, i po spaleniu tegoż mostu, udało się znowu na bok do Uściługa, gdzie miał przybyć znaczny korpus rossyjski pod jenerałem *Dawidow*.

Późniejsze wiadomości ze Lwowa z dnia 21 kwietnia, podają jeszcze następujące szczegóły o wypadkach z dnia 17 b. m. i o poruszeniach woysk rossyjskich na Wołyniu: „Przednia straż jenerała *Dwernickiego*, przeszła dnia 18 b. m. z rana pod Chrynikiem na prawy brzeg Styru; główna jego siła przeszła pod Boromlem, na którą w pochodzie ku Dubnu uderzyły woyska jenerała *Rüdiger*. Po zwaśnej potyczce, Polacy zostali odparci na most pod Boromlem i tam mieli stracić przez ogień kartaczowy rossyjski 200 zabitych. Liczbę niewolników podają w najnowszych doniesieniach na 1000. W Boromlu Zamek hr. *Czackiego* który się był połączył z jenerałem *Dwernickim* miał bardzo ucierpieć od artylleryi rossyjskiej. Dnia 20 spodziewali się Rosyanie zabrać znaczne siły bojowe nad Styrem. Pierwsza dywizya dragonów rossyjskich pod jenerałem *Kwytnickim* przechodziła w dniu tym przez Krzemieniec, korpus jenerała *Kaisarow* przechodził przez Równo dla połączenia się z jenerałem *Rüdiger*. Jenerał *Roth* przybył już z swym korpusem z Bessarabii do Kamieńca Podolskiego. Przednie straż jego stały w Gradynie. O woyskach jenerała *Creutz* miano już wiadomość, iż w tyle jenerała *Dwernickiego* przeprowili się przez Bug.

Posiedzenie Seymowe. — Dnia 29 kwietnia wprowadzony został w Izbach połączonych projekt do prawa odwetu przyjęty w Izbie Poselskiej, a większością głosów odrzucony w Senacie.

Po odczytaniu projektu tak iak go Izba Poselska przyjęła:

Kasztelan Michał Potocki, twierdzi: że prawo takie jest arcy potrzebne, na nim bowiem wydział dyplom, opierać będzie wszystkie swoje przedstawienia; podług niego postępować będzie Wódz Naczelný i każdy dowódca siły zbroynej; lecz przedstawia zmiany w redakcyi tego prawa.

Kasztelanowie Bniński i Rembieliński mówili także za zmianą redakcyi.

Posel *Ledochowski* dziękuje Senatowi, że przez odrzucenie projektu dał sposobność do nowej dyskusyi nad prawem, które przez wyrzucenie dwóch artykułów stósowaie do wniosku Rządu stało się kościotrupem. Dziwi się że Prezes Rządu i Członkowie Rady Stanu, którzy byli obecni przy dyskusyach w komisyyach i tam popierali wnioski kommissarów, stali się trwożliwsiemi wtenczas, kiedy wrzasta niebezpieczeństwo dla Litwinów i Żmudzinów którzy nam zawierzyli i oręż podnieśli. Dalej dowodzi, że projekt tak powinien bydz przyjęty, iak był wniesiony przez kommissye.

Chodecki twierdzi, że prawo odwetu jest wpływem manifestu i odpowiedzi na adres Litwinów, że zaiem, a miano wiecie art. 3 na poparcie naszych przyrzeczeń przyjęty bydz winien.

Krysiński Przeciwny zatrzymaniu art. 3 powiada że zgodzi się na odwet, jeśli będzie bardziej wyszczególniony, na ogólne przepisy się niezgodzi.

Swidziński wzywa kolegów aby starali się projekt udoskonalić i prawo uczynić wstępem, wi odpowiednie, do czego podaje poprawki. *Szaniecki* mówi sa przyjęciem projektu przedstawia dodatek do art. 3.

Liczni mowcy zabierali jeszcze głosy w tym przedmiocie iuz to za przyjęciem prawa podług projektu Izby Poselskiej, iuz za jego odrzuceniem, lub za poprawą jego przemawiając, nareście *Zastępcy Min. Spr. Zagr.* tak przemówił:

„Zarzucono Izbie Poselskiej że dla tego przyjęła zmiany, iż były przez Rząd proponowane. Osobliwszy zarzut: iakoby powinnością było Posła, dla tego odrzucać poprawki ze ie Rząd Narodowy zaproponował. Ale Rząd proponując zmianę a Izba Poselska przyjmując takową, mieli iedno na celu, to jest: sprawiedliwość, wspaniałomyślność, godność w zasadach prawdziwie polską, chce aby szlachetna nasza Rewolucya przez rozporządzenia cywilne, nie była skalana piętnem srogosci, którą tak słusznie nieprzyjacielowi zarzucamy wraz z Europą cywilizowaną.

Zostaje mi jeszcze odpowiedz inna do zrobienia, ato ze względu na zarzut: iż Ministrowie nie dowiedli zręczności w redagowaniu projektu.

Poki początkowanie projektów należało wyłącznie do Rządu, póty można było i odpowiedzialność całą na rząd rzucić, ale od chwili gdy dzielimy z członkami obu Izb i Komisyyami tę władzę, nie możemy dzwigać całego brzemienia odpowiedzialności.

Od tej chwili, podajemy, tylko takie projekta do prawa, które za koniecznie potrzebne uważamy, a to tem przekonaniem powodowani: że jest to wielkim talentem nierobienie praw mniej potrzebnych. — Z tych powodów taki tylko udział do praw bierzemy, iak nam się bydz koniecznym zdaie.

Dlatego niektóre odmiany zaproponowaliśmy w niniejszym projekcie, by zachować od wszelkiego zarzutów zemsty i barbarzyństwa najwspanialszy naród, w czasie najszlachetniejszej rewolucyi.

Jeden z szanownych Posłów twierdził że karać zbóyców popełniających zbrodnie i pastwiących się na naszych braciach, karać jest wolno. J któż o tem wątpi, wolno nam karać i jest, karać przestępców siepaczy; ale projektu Redakcyja groziła karaniem wszelkich jeńców rozciągając gatunek solidarności powszechnej, która jest monstrualnym potworem w prawodawstwie karnem.

Powtarzam: niewinnych karać nieumiemy; woyna u nas jest tylko kłeska na placu boju, a bezbronny przeciwnik jest dla Rycerza Polskiego przedmiotem litości nie zemsty.

Odpowiedziałem iuz na zdanie tych, którzy myśleli że za mało czynimy: bo ten zarzut jest tak ściśle znaszą odpowiedzialnością połączony, tak spreczny z myślą Rządu i z zamiarami Ministrów, iżesmy go przedewszystkiem zbici potrzebowali.

Przystępuję teraz do tych którzy myślą że przeciwnie nadto my się wtem projekcie posunęli. Nie panowie moi; dla wezwanych przez nas, biorących się do broni za was, nigdy dość uczynić nie możemy. Jedna tylko rzecz jest której poświęcać nie możemy: to jest honor Narodowy; przeto nie należy nam plamić się wprowadzeniem odwetu srogosci do prawodawstwa naszego. Ale dla tego będziemy się zamykać dla nich w tej litości, na którą się uskarszamy co do innych? — Nie, dostoini Panowie złe brzmi zwykle w ustach przewodniczącego Inter. Zagr. słowo które wyrzekne ale które niewątpię że znajdzie echo w sercach waszych to słowo jest. „Woyna! tak jest woyna“ z Cesarzem Ros. dopóty, dopóki nieprzyniesiemy szlachetnym naszym braciom udziału do swobód, za które walczyliśmy; woyna dopóty, dopóki iakakolwiek względem losu uzbrojonych braci wątpliwość!

Przeciagnęła się jeszcze dyskusya, a nakoniec JW. Prezydujący w Senacie, odłożył sesyą w Izbach połączonych do następnego dnia z rana.

Sprostowanie.

— W dzienniku Powszechnym Nr. 109 na stronie drugiej w doniesieniu o odznaczeniu się 2 pułku Ulanów, w wierszu 40 zamiast *Pluzerski, Nieszczewski*, należy czytać *Pluzarski i Karól Libiszewski*.